

REGIONALNY DYREKTOR OCHRONY ŚRODOWISKA W OLSZTYNIE

Olsztyn, 28 listopada 2014 r.

WOPN-OON.082.28.2014.AB.3

O B W I E S Z C Z E N I E

W związku z realizacją projektu nr POIS.05.03.00-00-186/09 pn. „*Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 na obszarze Polski*”, współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach działania 5.3 Priorytetu V Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, na podstawie art. 28 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r., poz. 627 z późn. zm.) w związku z art. 3 ust. 1 pkt 11 oraz art. 42 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 1235, ze zm.), Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie

Z a w i a d a m i a

o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa w opracowaniu zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie dla obszaru Natura 2000 Bagna Nietlickie PLB280001.

Udział społeczeństwa zagwarantowano poprzez wydanie obwieszczenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie znak: WOPN-OON.082.028.2014.WS z 23 sierpnia 2014 r. o możliwości zapoznania się z projektem planu zadań ochronnych opublikowanym na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie oraz na Platformie Informacyjno-Komunikacyjnej (PIK). Informacja została opublikowana w prasie lokalnej („Gazeta Olsztyńska”), na tablicy ogłoszeń oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie oraz na tablicach ogłoszeń Urzędu Gminy Miłki, Urzędu Miasta i Gminy Mikołajki, Urzędu Miejskiego w Orzyszu). Z projektem dokumentacji planu zadań ochronnych i projektem zarządzenia można było zapoznać się także w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie przy ul. Dworcowej 60, 10-437 Olsztyn.

Osoby zainteresowane projektami miały możliwość złożenia uwag i wniosków w formie pisemnej lub usznej do protokołu oraz za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrzenia ich bezpiecznym podpisem elektronicznym w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie ul. Dworcowa 60, 10-437 Olsztyn, i za pomocą środków komunikacji elektronicznej na adres e mail: sekretariat.olsztyn@rdos.gov.pl w terminie do 21 dni od daty wywieszenia obwieszczenia.

W związku z udziałem społeczeństwa, zgłoszono następujące uwagi do projektu planu zadań ochronnych:

I Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Białymstoku

1. *Wniosek o powtórne przeprowadzenie procesu konsultacji społecznych w sposób umożliwiający merytoryczne ustosunkowanie się do projektu zarządzenia. Podjętowane jest to faktem, iż projekt zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bagna Nietlickie PLB280001 zamieszczony na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie nie zawiera integralnej części – załączników z lokalizacją działań ochronnych. Sytuacja ta uniemożliwia zainteresowanym stronom zapoznanie się z całością dokumentacji. Tego typu stan stanowi naruszenie norm prawnych, gwarantujących społeczeństwu możliwość korzystania z praw określonych, z woli ustawodawcy, w obowiązującym porządku prawnym.*

Wyjaśnienie. Materiały do konsultacji społecznych zostały uzupełnione niezwłocznie po otrzymaniu pierwszych sygnałów o brakach, a termin składania uwag, pierwotnie wyznaczony na 13 września 2014 r. został przedłużony do 26 września 2014 r.

2. *Wnioskuje się o wykreślenie z przedmiotów ochrony cietrzewia lub zmianę jego oceny na D. Nie ma obecnie oficjalnych stwierdzeń tego gatunku na terenie obszaru Natura 2000, a więc nie ma żadnych podstaw prawnych do dalszego utrzymywania tego gatunku jako przedmiotu ochrony i planowania dla niego działań.*

Uwagę odrzucono. Przez wiele dziesięcioleci cietrzewia stwierdzano corocznie w ramach inwentaryzacji ornitologicznych, wyrywkowych obserwacji prowadzonych przez ornitologów, a także obserwacji myśliwych, rolników i miłośników przyrody. Populacja cietrzewia na bagnie Nietlice jeszcze 10 lat temu liczyła 20-22 koguty (Szymkiewicz M. 2005. Operat faunistyczny do planu ochrony rezerwatu Nietlickie Bagno. PTOP), a 5 lat temu 10-12 kogutów (Mirowska-Thron I. i in. 2009. Program zarządzania OSOP Natura 2000 Bagno Nietlickie PLB280001. PTOP). Wg informacji od myśliwych z Kola Łowieckiego Dąbrowa, w 2013 r. odnotowano trzy osobniki. W świetle tych danych, w 2004 r. podczas powoływania obszaru Bagna Nietlickie populacja cietrzewia spełniała kryteria dotyczące liczebności gatunków będących przedmiotami ochrony. Oznacza to, że niezbędne jest podejmowanie prób uratowania lub przywrócenia cietrzewia w obszarze.

3. *W projekcie zarządzenia, w rozdziale poświęconemu działaniom ochronnym, nie ma wyrażnie wskazanych zadań obligatoryjnych i fakultatywnych, co jest wymagane przepisami ustawy o ochronie przyrody oraz regulacjami dotyczącymi zasad tworzenia PZO. Autor stosuje swoje oznaczenia zadań, nadając im odpowiednie kody, jednak nie wyjaśniono co one oznaczają. Nie można w akcie prawa miejscowego pozostawić nieudomówień i pozostawiać tę kwestię w domyśle.*

Uwagę uwzględniono. Wprowadzono podział działań na obligatoryjne i fakultatywne.

4. *Działanie A1 – z uwagi na charakter działania, które może oddziaływać na grunty nadleśnictwa, konieczne jest wskazanie w podmiocie odpowiedzialnym za wykonanie zadania, że działanie musi być konsultowane z nadleśnictwem i innymi właścicielami lub zarządcami gruntów będących w zasięgu oddziaływania zadania. Wnioskuje się również o zapisanie w PZO obowiązku sporządzenia szczegółowej analizy hydrologicznej i przyrodniczej dla planowanych budowli piętrzących.*

Uwagę uwzględniono. Stosowne zapisy zostały dodane.

5. *Działanie A3 – wnioskuje się o wykreślenie z działania części mówiącej o przesiedlaniu bobrów. Zgodnie z wytycznymi GDOŚ odnośnie sporządzania PZO, planowane zadania muszą być realne do wykonania. W obecnej chwili, przy tak dużym zagęszczeniu populacji bobra, przesiedlanie będzie niewykonalne. Wydaje się, że znalezienie odpowiedniego miejsca do przeniesienia zwierząt jest obecnie niemożliwe. Właściwym działaniem wydaje się redukcja populacji i utrzymywanie jej na określonym poziomie.*

Uwagę uwzględniono. Usunięto część działania dotycząca przesiedlenia bobrów.

6. *Działanie A5 – działanie w postaci budowy wieży widkowej nie może być uznane za działanie ochronne, niezbędne dla utrzymania przedmiotów ochrony we właściwym stanie. Można przypuszczać, że spowoduje to zwiększenie ruchu turystycznego, intensyfikację ruchu pojazdów, budowę drogi dojazdowej. Konsekwencją będzie zwiększenie płoszenia ptaków. W celu monitorowania znane są inne sposoby obserwacji ptaków i wieża nie będzie kluczowym elementem tego procesu. Wnioskuje się o usunięcie zadania.*

Uwagę odrzucono. Zmieniono jednak zapis dotyczący lokalizacji wieży. Podczas jesiennych zlotowisk bagno Nietlice przyciąga wielu odwiedzających, w związku z czym istnieje potrzeba ukierunkowania ruchu turystycznego w sposób bezpieczny dla ptaków.

7. *Działanie A7 – nie jest to działanie ochronne dla gatunków. Dokument ten nie może, zgodnie z prawem, ingerować w sferę praw regulowanych odrębnymi przepisami. Jest to nadużycie i wnioskuje się o wykreślenie tego działania z dokumentu. Wszelkie zagadnienia związane ze sposobem pobierania opłat za dzierzawę gruntów Skarbu Państwa, sposób ich wykorzystania oraz kwestia finansowania zadań ochronnych regulowane są odrębnymi przepisami. PZO nie jest władne do zmiany przepisów wyższego rzędu.*

Uwagę uwzględniono. Działanie zostało usunięte.

8. *Działanie Bo1 – na spotkaniu ZLW ustalono, że w działaniu tym, po słowach: „zachowanie trwałych użytków zielonych” zostanie dopisane „na glebach organicznych”. Wnioskuje się o przestrzeganie wspólnych uzgodnień podczas warsztatów. W innym przypadku, cała procedura tworzenia PZO staje się fikcją.*

Uwagę odrzucono. Załącznik graficzny do zarządzenia przedstawia tereny, na których należy zachować trwale użytki zielone. Na terenach tych zdecydowaną większość trwałych użytków zielonych stanowią łąki i pastwiska na glebach organicznych.

9. *Działanie B12 – proponowane działania zmierzające do „tolerowania odnowienia naturalnego na użytkach zielonych” są niekonsekwentne z koniecznością utrzymania użytków zielonych wskazanych w innych działaniach. Wnioskuje się również o sprecyzowanie lokalizacji działań. Nie można w dokumencie stanowićym akt prawa miejscowego podawać, że „sugerowaną lokalizację działania podaje orientacyjnie załącznik nr 6”. Jest to o tyle niewłaściwe, że działanie dotyczy konkretnych prac na gruncie, natomiast lokalizację wskazano kreskami na mapie, nie mającymi żadnego odniesienia do sytuacji na gruncie. Taki zapis budzi wątpliwości, czy autor dokumentu określił na gruncie potrzebę i zakres tych prac. W przypadku brzezin, o których mowa w tym działaniu, należy sprawdzić, czy planowane prace nie będą sprzeczne z projektem PZO dla obszaru siedliskowego.*

Uwagę uwzględniono. Działanie zostało usunięte.

10. *Działanie C1 – nie jest to zadanie ochronne. Proponowany zakres działania wynika z innych przepisów, które takie obowiązki nakładają na RDOŚ. Jest nim również art. 123 ustawy o ochronie przyrody nakładający na RDOŚ obowiązek dokonywania odpowiednich kontroli, a osoby kontrolowane do udzielania stosownych informacji. Dokument będący aktem prawa miejscowego nie może dublować istniejących przepisów ogólnych. Wnioskuje się o usunięcie zapisu.*

Uwagę uwzględniono. Działanie zostało usunięte. Jednocześnie do zarządzenia dodano załącznik dotyczący monitoringu stanu przedmiotów ochrony.

11. *W załączniku graficznym nr 6, określono obszary z zakazem lokalizacji obiektów budowlanych. Zwraca się uwagę, że zgodnie z wytycznymi GDOŚ do sporządzania PZO, w dokumencie nie może być formułowanych zakazów.*

Uwagę odrzucono. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, zarządzenie formułuje wskazania do dokumentów planistycznych, w tym w szczególności do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin. Wskazania te mogą być formułowane w takiej konwencji, jaką posługują się te dokumenty planistyczne, a więc w konwencji zakazów i nakazów. Umieszczenie takich zapisów w planie zadań ochronnych nie oznacza wprowadzenia zakazów, a jedynie wskazanie, aby takie zakazy zostały wprowadzone w stosownych dokumentach.

12. *Odnosnie projektu zmiany granic obszaru Natura 2000 na poczci powiększenia, bez uzasadnienia wcześniejszą inwentaryzacja przyrodniczą jedynie w oparciu o dane literaturowe oraz swoje przypuszczenia i zapewnienia) wnioskuje się o nie powiększanie obszaru bez wcześniejszej inwentaryzacji przyrodniczej.*

Uwagę odrzucono. Propozycja zmiany granic obszaru Natura 2000 stanowi jeden z elementów dokumentacji planu zadań ochronnych. W punkcie 10 dokumentacji wskazano, że postulowane zmiany granic mogą nastąpić po udokumentowaniu spodziewanych walorów ornitologicznych terenów proponowanych do włączenia. Ponadto zmiana granic obszarów Natura 2000 przeprowadzana jest jako odrębna procedura, zgodnie z art. 27 i 27a ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

II Nadleśnictwo Giżycko

1. *Wniosek o powtórne przeprowadzenie procesu konsultacji społecznych, do których zobowiązany jest organ opracowujący projekt dokumentu wymagającego udziału społeczeństwa. Projekt zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bagna Nietlickie PLB280001 zamieszczony na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie na stronach Biuletynu Informacji Publicznej w zakładce „Obwieszczenia i Zawiadomienia” składa się z trzech dokumentów opublikowanych w formie PDF. Dokument pod nazwą „Dokumentacja planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bagna Nietlickie PLB280001” na stronie 42*

zawiera spis załączników, które nie zostały opublikowane w w/w obwieszczeniu. Ze struktury dokumentu PDF wynika, iż spis załączników zawiera hiperłącza do stron internetowych zawierających treść załączników. Adresy zawarte w hiperłączach są niepoprawne. Sytuacja ta uniemożliwia zapoznanie się stronom zainteresowanym z całością dokumentacji, mającej znaczenie dla formułowania treści projektu zarządzenia. Tego typu stan stanowi naruszenie norm prawnych, gwarantujących społeczeństwu możliwość korzystania z praw określonych, z woli ustawodawcy, w obowiązującym porządku prawnym.

Wyjaśnienie. Materiały do konsultacji społecznych zostały uzupełnione niezwłocznie po otrzymaniu pierwszych sygnałów o brakach, a termin składania uwag, pierwotnie wyznaczony na 13 września 2014 r. został przedłużony do 26 września 2014 r.

2. *Wniosek o wykreślenie z przedmiotów ochrony cietrzewia lub zmianę jego oceny na „D”. Nie ma obecnie oficjalnych informacji o występowaniu tego gatunku na terenie ostoi. Planowane działania A11 potwierdza, iż stanowisk cietrzewi w tym obszarze Natura 2000 nie zainwentaryzowano, a więc nie ma żadnych podstaw prawnych do dalszego utrzymywania tego gatunku jako przedmiotu ochrony i planowanie dla niego działań.*

3. *Działanie A11 – treść działania potwierdza, że cietrzew został niewłaściwie opisany w projekcie SDF (aktualizacja 2014.03), w której to przyznano mu ocenę C, oraz w dokumentacji do sporządzenia planu – rozdział 10. Projekt weryfikacji SDF obszaru i jego granic (Koordynator Piotr Kwiatkowski, termin przystąpienia do sporządzenia planu – 19.07.2013). Obserwacje Nadleśnictwa Głizycko oraz treść działania A11 wskazują, że gatunek powinien posiadać ocenę D i nie należy formułować dla niego zadań ochronnych. Tym bardziej, że nie ma pewności, iż działanie A11 zostanie wdrożone w okresie obowiązywania planu, którego dotyczy konsultowane zarządzenie. Zwracam uwagę, że w przywołanej wyżej dokumentacji do planu, w Module C – Ustalenie działań ochronnych, termin wykonania zadania A11 określono jako „po udanym wdrożeniu działań przywracających właściwy stan siedlisk cietrzewia”. W związku z powyższym działanie jest nieokreślone w czasie – prawdopodobnie dobrać będzie kolejnego planu zadań ochronnych dla tego obszaru – jak również w przestrzeni, ponieważ załącznik nr 6 określający lokalizację działań nie zawiera lokalizacji. Działanie A11 powinno być usunięte z przedstawionego projektu zarządzenia w trosce o poszanowanie obowiązującego prawa.*

Uwagi odrzucono. Przez wiele dziesięcioleci cietrzewia stwierdzano corocznie w ramach inwentaryzacji ornitologicznych, wytyrkowych obserwacji prowadzonych przez ornitologów, a także obserwacji myśliwych, rolników i miłośników przyrody. Populacja cietrzewia na bagnie Nietlice jeszcze 10 lat temu liczyła 20-22 koguty (Szymkiewicz M. 2005. Operat faunistyczny do planu ochrony rezerwatu Nietlickie Bagno. PTOP), a 5 lat temu 10-12 kogutów (Mihowska-Ibron I. i in. 2009. Program zarządzania OSOP Natura 2000 Bagno Nietlickie PLB280001. PTOP). Wg informacji od myśliwych z Kola Łowieckiego Dąbrowa, w 2013 r. odnotowano trzy osobniki. W świetle tych danych, w 2004 r. podczas powoływania obszaru Bagno Nietlickie populacja cietrzewia spełniała kryteria dotyczące liczebności gatunków będących przedmiotami ochrony. Oznacza to, że niezbędne jest podejmowanie prób uratowania lub przywrócenia cietrzewia w obszarze. W związku z tym działanie pozostawiono.

4. *Brak w projekcie zarządzenia wskazania zadań obligatoryjnych i fakultatywnych, co jest wymagane przepisami ustawy o ochronie przyrody oraz regulacjami dotyczącymi zasad tworzenia PZO. Kody użyte przy opisie zadań nie zostały w dokumencie wyjaśnione, co powoduje, że projektowany akt prawa miejscowego staje się niejednoznaczny i dopuszcza dowolność interpretacji zapisów.*

Uwagę uwzględniono. Wprowadzono podział działań na obligatoryjne i fakultatywne.

5. *Działanie A1 – uzupełnić o wymóg przeprowadzenia analizy oddziaływania projektowanego przedsięwzięcia na warunki hydrologiczne całego obszaru objętego oddziaływaniem sieci rowów ostoi, również leżącego poza granicami obszaru Natura 2000. Zmienić wymienną w opisie działania nazwę ostoi z Mazurskich Bagnien na Bagno Nietlickie.*

Uwagę uwzględniono częściowo. Dodano zapis dotyczący analizy oddziaływania projektowanego przedsięwzięcia na warunki hydrologiczne całego obszaru objętego oddziaływaniem. Pozostawiono celowe odwołanie do OZW Mazurskie Bagno – zamysłem wprowadzenia tego zapisu była jednoczesna analiza oddziaływania działań na przedmiot ochrony tego obszaru Natura 2000, pokrywającego się częściowo terytorialnie z obszarem Natura 2000 Bagno Nietlickie.

6. *Działania A2 oraz A3 – wnioskuję o wykreślenie. W działaniach tych wskazano obszar wdrażania jako odpowiednio, ciekli Ostoi i obszar Ostoi, zdefiniowane w działaniu A1, polegającym na opracowaniu projektu. Tego rodzaju wskazanie obszaru wdrażania w zarządzaniu należy uznać za niewłaściwe, ponieważ nie określa miejsca lokalizacji planowanych działań, a jedynie odsyła do dokumentu, który dopiero będzie opracowany.*

Uwagę odrzucono. Właściwa regulacja stosunków wodnych na zmeliorowanym terenie dawnego jeziora ma kluczowe znaczenie dla utrzymania warunków siedliskowych odpowiednich dla przedmiotów ochrony, dlatego działania A2 i A3 pozostawiono w planie zadań ochronnych. Bez sporządzenia szczegółowych analiz, a następnie dokumentacji, niemożliwe jest wskazanie konkretnych lokalizacji planowanych działań inwestycyjnych, natomiast potrzeby w zakresie konserwacji rowów mogą i będą się zmieniać wielokrotnie w ciągu 10-letniego okresu objętego planem. Dlatego za najwłaściwsze uznano ogólne wskazanie lokalizacji działań A2 i A3, a w przypadku tego pierwszego – odesłanie do działania A1, polegającego na zaprojektowaniu urządzeń wodnych.

7. *W działaniu A4 zawarto błędą informację, iż miejsce lokalizacji działania ochronnego wskazuje załącznik nr 6 do zarządzania, który takiej informacji nie zawiera. Niewłaściwe wskazanie obszaru wdrażania określonych czynności uniemożliwia ich podjęcie i późniejszą kontrolę wykonania określonych zadań.*

Uwagę odrzucono. Załącznik nr 4 zawiera granice, w których przewiduje się realizację działania A4.

8. *Przedogować lub wykreślić działanie A6 – działanie odwołuje się do metodyki, która dopiero będzie opracowana, a jednocześnie zawiera wskazówki wykonania działania, co do których nie ma pewności, czy będą zgodne z metodyką, jaka ma powstać. Z opisu zadania wynika, że istnieje pełna dowolność ustalania potrzeby i techniki działania przez podmioty odpowiedzialne. Dodatkowo z treści wynika, że wykonawcy zadań sami prowadzą monitoring skuteczności swoich poczyniń i dysponują pełnią praw do modyfikacji metod, aktualnie nigdzie nie ustalonych. Tak zdefiniowane zadanie ochronne uniemożliwia podjęcie go i kontrolę wykonania, ponieważ nie wiadomo, na czym polega. Dodatkowo obszar wdrażania określony jako „miejsca dogodne dla skutecznej redukcji drapieżników na siedliskach cierniewia, zielonki i rybitwy” nie może mówić i wynika z niego, że wykonawcy sami powinni go sobie określić. Jednocześnie niewłaściwie ustalono podmioty odpowiedzialne za wykonanie zadania – Koło Łowieckie Rogacz nie prowadzi gospodarki łowieckiej na obszarze ostoi Bagna Niedłuckie. Reasumując – treść działania A6 stanowi naruszenie art. 28 ust. 10 pkt 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, zgodnie z którym w planie zadań ochronnych zostana określone działania ochronne ze wskazaniem obszaru ich wdrażania.*

Uwagę uwzględniono częściowo. Element monitoringu przeniesiono do nowego załącznika nr 7, jako podmiot odpowiedzialny wskazując Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Olsztynie (RDOŚ Olsztyn). Zmieniono zapis dotyczący lokalizacji wskazując cały obszar Natura 2000. W przypadku działania takiego jak redukcja drapieżników, niemożliwe jest dokładne wskazanie, z kilkuletnim wyprzedzeniem, konkretnych miejsc, z których należy dokonywać odstrzału np. lisa. Natomiast realizacja będzie mogła być dokonywana tylko w miejscach dogodnych dla skutecznej redukcji drapieżników, w granicach całego obszaru.

9. *Działanie A7 – wnioskuję o wykreślenie. Zgodnie z treścią stosunku zobowiązaniowego wynikającego z umowy dzierżawy wydzierżawiający zobowiązuje się oddać dzierżawcy rzecz do użytkowania i pobierania korzyści przez czas oznaczony lub nieznaczony, a dzierżawca zobowiązuje się płacić wydzierżawiającemu umówiony czynsz. Zapis w treści proponowanej w projekcie zarządzania pozbawia wydzierżawiającego swobody w rozporządzaniu dochodem w postaci czynszu dzierżawnego. W przypadku zarządcy majątku Skarbu Państwa – Lasów Państwowych, ich działalność prowadzona jest na zasadzie samodzielności finansowej i pokrywana jest z własnych dochodów. Finansowanie działań z zakresu ochrony przyrody nie mieści się w zakresie ustawowej działalności Lasów Państwowych. Tego typu zapis w zarządzeniu musiałby być poprzedzony zmianą prawa powszechnie obowiązującego, zarówno rangi ustawowej jak i pod ustawowej, jakim są rozporządzenia wykonawcze do ustaw. W obowiązującym porządku prawnym zarządcy majątku Skarbu Państwa pozbawieni są swobody dysponowania przychodami z prowadzonej działalności. W związku z powyższym, by możliwym było wprowadzenia takich rozwiązań w zarządzaniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska koniecznym jest zainicjowanie ścieżki legislacyjnej zmierzającej do zmiany*

obowiązujących przepisów prawnych, bowiem pozostawienie takiego zapisu nie będzie posiadało racji bytu.

Uwagę uwzględniono. Wskazane działania zostało usunięte.

10. Działanie A8 – należy określić obszar wdrażania. Zapis w postaci „wg opisu działania”, nawet jeżeli w opisie podano, że działanie ma być prowadzone na gruntach organicznych, nie stanowi określenia obszaru, ponieważ w żadnym miejscu projektu zarządzenia nie określono i nie przedstawiono, gdzie te grunty są położone. W związku z powyższym nie można ustalić lokalizacji ww. działania ochronnego, co stanowi naruszenie art. 28 ust. 10 pkt 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, zgodnie z którym w planie zadań ochronnych zostaną określone działania ochronne ze wskazaniem obszaru ich wdrażania.

Uwagę uwzględniono. Wskazano, że obszarem działania będzie obszar Natura 2000.

11. Wykreślić działanie A9 – jest ono nieokreślone. Z opisu wynika, że istnieje duże prawdopodobieństwo, iż będzie niepotrzebne, brak w nim obszaru wdrażania, a także nie określono podmiotów odpowiedzialnych za wykonanie. Utrzymanie tego zapisu będzie stanowić rażące naruszenie art. 28 ust 10 pkt 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Uwagę uwzględniono. Wskazane działanie zostało usunięte.

12. Dodefiniować zadanie A10 poprzez sprecyzowanie na czym ma polegać „odpowiednie oznakowanie ogrodzeń”. Obecne sformułowanie dopuszcza możliwość swobodnej interpretacji zapisu, co nie powinno mieć miejsca w akcie prawa miejscowego. Załącznik nr 6, wskazany jako obszar wdrażania tego działania, nie zawiera lokalizacji. Stanowi to naruszenie art. 28 ust. 10 pkt 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Uwagę uwzględniono częściowo. Zmodyfikowano zapis dotyczący znakowania ogrodzeń. Załącznik nr 6 przedstawia lokalizację przedmiotowego działania (jak również działań A6, A9, B01 i B1).

13. Działanie B01 – zapis należy przedogrodzić uzupełniając go o konkretne przepisy regulujące zachowanie użytków zielonych. Opieranie ochrony gruntów o regulacje dotyczące płatności, nawet w ramach wspólnej polityki rolnej, jest konstrukcją niesporykaną do tej pory w prawodawstwie. Zapis niniejszy nie ma żadnej mocy prawnej – jest niesprawdzalny (nie wiadomo, o które konkretne przepisy chodzi, według jakiego stanu prawnego, czy przepisy te będą utrzymane i jak długo). Dodatkowo obszar wdrażania jest nieokreślony – załącznik nr 6 nie zawiera lokalizacji, a nawet gdyby zawierał nie wiadomo czy w jej ramach gospodarstwa są objęte dopłatami UE, gdyż zadanie mają wykonywać jedynie właściciele i użytkownicy korzystający z dopłat. Oznacza to, że pozostali właściciele nie są obowiązanymi do ochrony. Wnoszę o wykreślenie działania B01 ze względu na naruszenie przez jego treść art. 28 ust. 10 pkt 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Uwagę uwzględniono częściowo. Zmieniono zapis dotyczący podmiotów odpowiedzialnych za realizację zadania, wskazując że za działanie to odpowiedzialni są właściciele i użytkownicy gospodarstw rolnych niezależnie od korzystania z dopłat w ramach wspólnej polityki rolnej. Załącznik nr 6 przedstawia lokalizację przedmiotowego działania (jak również działań A6, A9, A10 i B1).

14. Działanie B02 – określić obszar wdrażania działania. Użyte obecnie sformułowanie o treści „trwałe użytki zielone w Osoi, ze szczególnym uwzględnieniem TŁZ w granicach przedstawionych w Zał. 6” pomijając nawet fakt, że załącznik nr 6 nie przedstawia lokalizacji działań, nie spełnia wymogów określonych art. 28 ust. 10 pkt 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Uwagę odrzucono. Działanie B02 dotyczy rybactwa i jeziora Jędrzelek.

15. Działanie B2 – naruszenie przepisu podanego wyżej poprzez nieokreślenie lokalizacji. Zwracam uwagę, że „sugerowana lokalizacja działania przedstawiona orientacyjnie...” może stanowić przedmiot dyskusji w ramach zespołu lokalnej współpracy, natomiast użycie takiej definicji obszaru wdrażania w akcie prawa miejscowego stanowi rażące nadużycie. Dla działania B2 określono w sposób nieprawidłowy podmioty, które są odpowiedzialne za wykonanie zadania. Na Nadleśnictwo Głęczko oraz właścicieli i użytkowników gruntów nałożono obowiązek „pielęgnowania i użytkowania brzezyn w sposób sprzyjający powstaniu... strefy ekotomu las-łąka” o szerokości pasa lasu 20-30 m oraz pasa użytków rolnych o szerokości 20-50 m. W myśl art. 28 ust. 10 pkt 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody w planie zadań ochronnych należy wskazać podmioty odpowiedzialne za wykonanie ustalonych działań

ochronnych. W przedstawionym przepisie nie wskazano zamkniętego katalogu podmiotów, na które mogą być nałożone obowiązki. Nie oznacza to jednak zupełnej swobody kształtowania zakresu podmiotowego poszczególnych działań ochronnych, ponieważ przy opracowywaniu planu zadań ochronnych – aktu prawa miejscowego należy mieć na uwadze, oprócz postanowień ustawy z dnia 16 kwietnia o ochronie przyrody, także unormowania i zasady konstytucyjne. W świetle art. 94 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 ze zm.) terenowe organy administracji rządowej, na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie, ustanawiają akty prawa miejscowego. Jednocześnie zasada praworządności, wyrażona w art. 7 Konstytucji RP wymaga, żeby materia regulowana wydanym aktem normatywnym wynikała z upoważnienia ustawowego i nie przekraczała zakresu tego upoważnienia. Każde działanie organu władzy publicznej musi opierać się na wyrażonej ustawowej podstawie kompetencyjnej, która z jednej strony daje organowi uprawnienie do konkretnego działania, z drugiej określa przymus obywateli do podporządkowania się takiemu legitymowanemu działaniu (wyrok NSA z 17.11.2011 r. sygn. I FSK 88/11). W związku z powyższym, skoro ustawodawca w upoważnieniu ustawowym, zawartym w art. 28 ust. 10 pkt 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, nie dopuścił w sposób wyraźny możliwości wkraczania w sferę praw i wolności obywateli i podmiotów poprzez zobowiązanie ich do określonych działań ochronnych, to nie można w planie zadań ochronnych ww. kwestii regulować.

Uwagę uwzględniono. Ponieważ wskazane działania miało mieć charakter fakultatywny oraz miałoby stosunkowo niewielkie znaczenie dla przywracania warunków siedliskowych właściwych dla cietrzewia, usunięto je.

16. Działanie C1 – wnioskuję o usunięcie tego działania z zarządzenia, ponieważ art. 123 ustawy o ochronie przyrody nakłada na RDOŚ obowiązek prowadzenia odpowiednich kontroli, a na podmioty kontrolowane obowiązek udziałania stosownych informacji. Powtarzanie zapisu ustawowego w akcie prawa miejscowego nie jest zasadne, a tym bardziej brak uzasadnienia dla planowania na takie działanie kosztów w wysokości 20 tys. zł, ponieważ obowiązek ustawowe pracowników organów administracji państwowej realizowane są na podstawie i w ramach stosunku pracy.

Uwagę uwzględniono. Działanie zostało usunięte. Jednocześnie do zarządzenia dodano załącznik dotyczący monitoringu stanu przedmiotów ochrony.

17. W załączniku nr 7 do zarządzenia wyznaczono obszary podlegające następującym zakazom: zakaz lokalizacji obiektów budowlanych, zakaz zmiany trwałych użytków zielonych na grunty orne i zalesiania trwałych użytków zielonych, zakaz zabudowy. Przedstawione zakazy stanowią przekroczenie delegacji ustawowej do wydania planu zadań ochronnych i stanowią istotne naruszenie prawa. Zgodnie ze stanowiskiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku (wyrok z dnia 11.05.2011 r. sygn. II SA/Gd 244/11), podejmując akty prawa miejscowego w oparciu o normę ustawową organ stanowiący musi ściśle uwzględniać wybrane zawarte w upoważnieniu. Odstąpienie od tej zasady narusza związek formalny i materialny między aktem wykonawczym a ustawą, co z reguły stanowi istotne naruszenie prawa. W związku z powyższym, skoro ustawodawca w ramach działań ochronnych nie przewidział możliwości ustanowienia zakazów w planie zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000, to nie można regulować ww. kwestii.

Uwagę odrzucono. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, zarządzenie formuluje wskazania do dokumentów planistycznych, w tym w szczególności do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin. Wskazania te mogą być formułowane w takiej konwencji, jaką posługują się te dokumenty planistyczne, a więc w konwencji zakazów i nakazów. Umieszczenie takich zapisów w planie zadań ochronnych nie oznacza wprowadzenia zakazów, a jedynie wskazanie, aby takie zakazy zostały wprowadzone w stosownych dokumentach.

18. Wnioskuję o wykreślenie z dokumentacji planu zadań ochronnych, z Modułu C części rozdziału 10 dotyczącej propozycji powiększenia Ostoi o: teren Łąk Stawieńskich, Łąki Łajfy (Szymoneckie) oraz mokradła nad jeziorem Krutlin. Przedstawione uzasadnienia do zmiany granic obszaru Natura 2000 Bagna Nietlickie opierają się na przypuszczeniach, zapewnieniach, niepewnych obserwacjach sprzed kilku lat (nie określono ich) oraz ustnych informacjach osób trzecich. Świerdzam ponadto, że taka forma próby powiększenia obszaru Natura 2000 nosi

znamiąta zamiaru „przemycenia” ustanowienia zmiany statusu obszaru własności, bez wiedzy, zgody i konsultacji z bezpośrednio zainteresowanymi podmiotami. Stanowi to rażące naruszenie obowiązku równego traktowania obywateli przez władze publiczne (Art. 32 Konstytucji R.P.) oraz dyskryminację w postaci ograniczenia powszechnego dostępu do informacji o stanie i ochronie środowiska (Art. 74, ust. 3 Konstytucji R.P.).

Uwagę odzruciono. Propozycja zmiany granic obszaru Natura 2000 stanowi jeden z elementów dokumentacji planu zadań ochronnych. W punkcie 10 dokumentacji wskazano, że postulowane zmiany granic mogły nastąpić po udokumentowaniu spodziewanych walorów ornitologicznych terenów proponowanych do włączenia. Ponadto zmiana granic obszarów Natura 2000 przeprowadzana jest jako odrębna procedura, zgodnie z art. 27 i 27a ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

III Warmińsko-Mazurski Oddział Regionalny Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

1. Prośba o usunięcie ARiMR z tabeli 1.7 Kluczowe instytucje/osoby dla obszaru i zakres ich odpowiedzialności.

Uwagę odzruciono. Obecność instytucji w tabeli 1.7 nie obliguje do żadnych działań. Tabela ta ma wartość informacyjną, jest sugestią do stworzenia Zespołu Lokalnej Współpracy, członkostwo w którym jest kwestią dobrowolną. Treść tabeli 1.7 nie ma odzwierciedlenia w zarządzeniu i stanowi jedynie element dokumentacji planu zadań ochronnych.

2. Zgodnie z § 3 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. z dnia 8 marca 2010 r. z późn. zm.) zakres prac koniecznych do sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru obejmuje (...) 6. ustalenie działań ochronnych wynikających z ustalonych celów działań ochronnych, w tym wskazanie: a) działań ochronnych zapewniających możliwość monitoringu osiągnięcia celów działań ochronnych, a zwłaszcza monitoringu przyjętych parametrów stanu ochrony przedmiotów ochrony, a dla obszaru znajdującego się na terenie gospodarstwa rolnego lub jego części z podziałem na działania: obligatoryjne i fakultatywne. W projekcie zarządzenia (jak i dokumentacji źródłowej) brak powyższego podziału.

Uwagę uwzględniono. Do zarządzenia dodano załącznik nr 7 z opisem działań z zakresu monitoringu stanu ochrony przedmiotów ochrony oraz dokonano rozdzielenia działań dotyczących gospodarstw rolnych na obligatoryjne i fakultatywne.

3. Gdyby działanie B01 miało być zdefiniowane jako działanie obligatoryjne (co sugeruje analogiczne oznaczenie B0, zastosowane również np. w projekcie Zarządzenia – Ostoja Piska i odnoszące się do działań obligatoryjnych), proponuje się modyfikację zapisów zawartych w przedmiotowym działaniu w kolumnie dotyczącej podmiotów odpowiedzialnych za wykonanie. Jest „Właściciele i użytkownicy gospodarstw rolnych objętych dopłatami UE”, sugeruje się – „właściciele i użytkownicy gospodarstw rolnych”. Zaproponowany w projekcie Zarządzenia, krąg podmiotów odpowiedzialnych za realizację działań oznaczonych kodem B01 w sposób bezasadowy jest ograniczony jedynie do właścicieli i użytkowników gospodarstw rolnych otrzymujących płatności z UE. Zapis sugeruje, że właściciele i użytkownicy nie otrzymujący płatności z UE nie muszą się stosować do tych wymogów. Ponadto zapis ten można rozumić również w ten sposób, że za zachowanie wskazanych w zd. nr 6 do Zarządzenia, użytkowników zielonych, odpowiedzialni są tylko właściciele i użytkownicy gospodarstw rolnych otrzymujących płatności z UE, co jest nie do przyjęcia.

Uwagę uwzględniono. Zmieniono zapis dotyczący podmiotów odpowiedzialnych za realizację zadania, wskazując, zgodnie z propozycją, że za działanie to odpowiedzialni są właściciele i użytkownicy gospodarstw rolnych.

4. Zgodnie ze stanowiskiem GDOŚ (pismo znak: DON-WZ.600.8.2012.SS-1 z dnia 20 marca 2012 r.) do działań obligacyjnych należą:

- a) Zachowanie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków stanowiczych przedmiotów ochrony położonych na trwałych użytkach zielonych – dane dotyczące trwałych użytków zielonych muszą posiadać reprezentację wektorową tj. muszą jednoznacznie określać zakres terytorialny TUZ ujętych w PZO/PO jako przedmiot ochrony (najlepiej, aby dane były w formacie: xml/gml lub shp). Tyko w takim przypadku możliwe będzie przeprowadzenie weryfikacji zachowania TUZ podczas kontroli na miejscu.

b) Ekstensywne użytkowanie košne, košno-pastwiskowe lub pastwiskowe trwałych użytków zielonych – dotyczy TUZ w obszarach Natura 2000 będących siedliskami przyrodniczymi lub siedliskami gatunków stanowiących przedmioty ochrony w tym obszarze.

W związku z powyższym formułowanie działań obligatoryjnych dla obszarów użytkowanych rolniczo (lub mogących stać się użytkiem rolnym) powinno ograniczyć się do literalnego brzmienia, jak wyżej, tych działań. Proszę mieć na uwadze fakt, że zatwierdzenie Zarządzeniem, innych działań obligatoryjnych, niż wskazane powyżej, jest niezgodne z rekomendacją przekazaną przez GDOŚ.

5. Działanie Bf1 – błędnie wskazany okres programowania, podano 207-2013, powinno być 2007-2013.

Gdyby działanie Bf1 miało być zdefiniowane jako działanie fakultatywne (co sugeruje analogiczne oznaczenie Bf, zastosowane również np. w projekcie Zarządzenia – Ostroja Piśka i odnoszące się do działań fakultatywnych), zapis w brzmieniu „Ekstensywne użytkowanie košne lub košno-pastwiskowe trwałych użytków zielonych na zasadach określonych w programie rolno-rodowiskowym na lata 207-2013 lub analogicznym programie na lata 2014-2020”, wydaje się sformułowaniem zbyt ogólnym. W ramach PROW 2007-2013 w zależności od roku rozporządzenia zobowiązania, TUZ mógł być zgłaszany w ramach trzech pakietów: Rolnictwo ekologiczne, Ekstensywne trwałe użytki zielone (do 2013 r.) oraz Ochrona zagrożonych gatunków praków i siedlisk przyrodniczych poza obszarami Natura 2000. W ramach każdego z wymienionych pakietów a wśród nich wariantów, zdefiniowane są określone wymagania, które różnią się między sobą np. terminem koszenia, częstotliwością koszenia, obsadą, obciążeniem pastwiska. Wobec tak ogólnie brzmiącego zapisu rolnik nie będzie wiedział, wymogi którego wariantu powinien realizować, żeby Działanie Bf1 uznane było za wykonane prawidłowo. Podobnie ma się sytuacja, jeśli chodzi o PROW 2014-2020. Tu również w ramach Pakietu 4 Cenne siedliska i gatunki praków na obszarach Natura 2000 w zależności od typu siedliska zdefiniowane są różne wymogi (projekty).

Gdyby działanie Bf1 miało być jednak zdefiniowane jako działanie obligatoryjne, proponuje się je (mając na uwadze dobro rolników, w kontekście możliwości otrzymywania płatności rolno-rodowiskowych), zdefiniować tylko: Ekstensywne użytkowanie košne lub košno-pastwiskowe trwałych użytków zielonych, natomiast szczegółowy sposób wykonania tego działania opisać w działaniu fakultatywnym.

Pragnę przypomnieć, że płatności rolno-rodowiskowe (PRS) są przyznawane rolnikom, którzy zobowiązali się do realizacji ponadpodstawowych wymagań. Jeśli działania obligatoryjne będą pokrywały się z wymogami programu rolno-rodowiskowego / Działania rolno-rodowisko-wo-klimatycznego, oznaczać to będzie, że wymóg zdefiniowany w PRŚ, stanie się wymogiem podstawowym i może wykluczyć rolników z możliwości przyznania płatności rolno-rodowiskowych.

Działania obligatoryjne powinny posiadać określony wektorowo, precyzyjną lokalizację siedliska / miejsca, w którym mają być realizowane.

Uwagi uwzględniono. Zmieniono zapis dotyczący obligatoryjnego działania B01, definiując jego zakres zgodnie z propozycją. Weryfikując powyższe działania przeanalizowano wskazane przedmioty ochrony, zachowaniu których ma służyć to działanie, i w konsekwencji usunięto z tej listy rybitwę czarna.

Zmieniono również zakres fakultatywnego działania Bf1, wskazując w nim ponadpodstawowe wymagania w zakresie koszenia i wypasu.

Warstwa wektorowa zasięgu działań, zobrażowana w załączniku nr 6 do zarządzenia, zostanie dołączona do przyjętego dokumentu i opublikowana przy stosownym obwieszczeniu na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji.

IV Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Olsztynie

1. Działanie A1 oraz A2 – zaprojektowanie systemu budowli piętrzących oraz ich wykonanie – Podmioty odpowiedzialne – RDOŚ Olsztyn, ZMIUW Olsztyn, Spółka Wodna Orzysz. Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Olsztynie, w przypadku realizacji ww. działania, może służyć pomocą, jako organ doradczy i opiniujący. ZMIUW w Olsztynie nie posiada środków finansowych na wykonanie ww. dokumentacji projektowej. W przypadku, gdy RDOŚ będzie miał możliwości finansowe zrealizowania niniejszego przedsięwzięcia – Zarząd Melioracji może zostać partnerem projektu – w zakresie swoich statutowych zadań. Zarząd Melioracji, zgodnie

z obowiązującym statutem prowadzi zadania obejmujące przygotowanie i realizację inwestycji w zakresie cieków naturalnych, urządzeń melioracji wodnych podstawowych, jak również przygotowanie i realizację inwestycji w zakresie melioracji wodnych szczegółowych wykonanych na koszt Skarbu Państwa oraz przy współudziale publicznych środków współnotowych za zwrotem przez zainteresowanych właścicieli gruntów części kosztów wraz z przygotowaniem decyzji ustalających wysokość opłaty inwestycyjnej. W związku z tym, ZMIUW może prowadzić inwestycje głównie na ciekach podstawowych, ewentualnie na rowach szczegółowych, jednak w tym przypadku właściciele gruntów, na który pozytywny wpływ będą wywierać urządzenia melioracji wodnych szczegółowych zobligowani zostaną do uiszczenia opłaty inwestycyjnej. Dodatkowo, warto wziąć pod rozwagę tworzone obecnie dla Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej aktualizacje Planów Gospodarowania Wodami na obszarze dorzeczy. W tym dokumencie planistycznym, którego zatwierdzenie planowane jest na grudzień br., zostaną ocenione wszelkie inwestycje z zakresu gospodarki wodnej planowane do realizacji w okresie najbliższych 6 lat. Inwestycje, które nie zostaną przeanalizowane (czyli nie zostały zgłoszone do aPGW) lub ocenione negatywnie nie będą mogły być realizowane.

Uwagę uwzględniono. Wskazano, że podmiotem odpowiedzialnym za działania A1 i A2 będzie „RDOŚ Olsztyn na podstawie porozumienia z ZMIUW Olsztyn, właściwymi spółkami wodnymi oraz właścicielami i użytkownikami gruntów”.

V Osoba prywatna

1. Uwaga dot. zapisów w punkcie 8 – Wskazania do dokumentów planistycznych. Opierając się na wynikach Monitoringu Złotowisk Żurawia (Państwowy Monitoring Srodowiska), w ramach którego wykonuje liczenia zlatujących na nocleg płaków w ostoi Bagna Nietlickie, chciałbym wnieść wniosek o wprowadzenie zapisów w PZO dotyczących minimalnej odległości 20 kilometrów od granic ostoi dla lokalizacji farm wiatrowych.

Od wielu lat monitoruję złotowisko żurawi na Bagnach Nietlickich i w co najmniej kilku przypadkach udokumentowałem przelot na noclegowisko płaków z odległości kilkumastu, a nawet ponad 20 kilometrów. Przykładowo w ubiegłym roku 28 września obserwowałem stado blisko 1500 płaków, które ok. godz. 18:00 podniosły się z pól w okolicach Pieczonek na zachód od jeziora Krutkiń i obraby kierunek na Nietlice (obserwowałem je przez kilkanaście minut). Miejsca te dzieli odległość około 20 km. Nazajutrz z rana obserwowałem na polach k. Pieczonek ponad 1000 płaków, które przyleciały od Bagn Nietlickich. Poza tym kilka stad liczących w sumie ok. 700 płaków ciągnęło stamtąd i stało na polach w okolicy Siedlisk-Duki (ponad 15 km od noclegowiska). Kolejne obserwacje dotyczą bieżącego roku. 20 września ponad 15000 płaków, obserwowanych w godzinach popołudniowych na żerowiskach w pobliżu wsi Lipińskie gmina Wydminy, przyleciało na złotowisko Bagna Nietlickie. Jeszcze większe ilości z tego samego kierunku odnotowano w dniu 24 września. Od wielu lat regularnie obserwuję ptaki żerujące za dnia w odległości ponad 15 km os ostoi (miejscowości: Lipińskie, Dukki, Rantny w gm. Wydminy) i lecące na noclegowiska Bagna Nietlickie. Podobnie wysokie liczebności stad, w ciągu ostatnich lat, notowałem z kierunku zachodniego. Żerowiska tych płaków zgrupują się w rejonie położonym między miejscowościami Woźnice, Szymonka i jez. Tajlowisko w odległości kilkumastu kilometrów od noclegowiska. Wg mnie 20. kilometrowa sreżfa wolta od wiatraków zabezpieczyłaby ptaki nocujące na największym w rejonie północno-wschodniej Polski złotowisku przed ewentualnymi kolizjami. Dodam jeszcze, że wracając z żerowisk żurawie lecąc zazwyczaj na niewielkim pułapie, często o zmroku w warunkach ograniczonej widoczności, co znacznie zwiększałoby ryzyko kolizji. Analogicznie, poranne przeloty wiązą się z występowaniem mgieł. W związku z powyższym wnioskuję o wprowadzenie zapisu, by nie dopuszczać lokowania farm wiatrowych bliżej, niż 20 km od granic ostoi.

Uwagę odrzucono. Poszerzenie, po etapie formalnych konsultacji społecznych, wskazań do dokumentów planistycznych na obszar kilkunastu większy niż ten, o którym była mowa w materiałach przedstawionych do konsultacji, mogłoby spotkać się ze strony władz gminnych z zarzutem omińnięcia procedury konsultacyjnej. Dotyczyłoby to gmin, które nie były wymienione w materiałach przedstawionych do konsultacji ani nie były zaproszone do prac Zespołu Lokalnej Współpracy.

VI Osoba prywatna

1. Proszę o umieszczenie zapisu o remoncie dróg i przepustów prowadzących do działek na terenie rezerwatu, użytkowanych przez okolicznych rolników. Uklawi to wdrażanie programów rolnostrodowiskowych przyczyniających do zatrzymania degradacji łąk i wzrostu liczebności chronionych gatunków ptaków oraz roślin.
Z uwagi na specyfikę oraz wpływ rezerwatu na okoliczne gospodarstwa, pierwszeństwo w możliwości dzierżawienia działek w rezerwacie powinni mieć rolnicy prowadzący powyższe gospodarstwa.
- Uwagę uwzględniono częściowo. Dodano działanie polegające na opracowaniu studium wykonalności odnowienia sieci dróg i przepustów w obszarze Natura 2000, w częścii pokrywającej się z rezerwatem przyrody Nietlickie Bagno. Znaczną część dróg kluczowych dla zapewnienia dojazdu do łąk stanowi własność prywatną, więc ewentualne wsparcie ich remontu ze środków publicznych wymaga znalezienia rozwiązań nie tylko technicznych, ale i formalno-prawnych. Natomiast kwestia dzierżawienia działek zależy od wydzierżawiającego, tj. Nadleśnictwa Grzycko, i znajduje się poza kwestiami regulowanymi niniejszym zarządzeniem.

VII Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska

1. *W tytule zarządzenia w kodzie obszaru zamiasł PIB jest PB.*
Uwagę uwzględniono. Poprawiono kod obszaru.
2. *W § 3 wskazano, że w załączniku nr 2 jest mapa obszaru Natura i „obszaru objętego planem”, tymczasem w § 2 wskazano, że plan zadań ochronnych obejmuje cały obszar Natura 2000. Pomiędzy tymi paragrafami jest niespójność.*
Uwagę uwzględniono. Z § 3 usunięto zapis o „obszarze objętym planem”.
3. *W § 7 podano, że ujęte tan wskazania służą eliminacji lub ograniczeniu zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, niezbędnych dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt. Podobne zapisy znajdują się w załączniku nr 5 „Działania dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk”. Przedmiotem ochrony obszaru specjalnej ochrony ptaków są gatunki ptaków i ich siedliska.*
Uwagę uwzględniono. Zapisy zostały poprawione.
4. *W § 7 podano, że ujęte tan wskazania dotyczą m.in. Planie ochrony rezerwatu Bagno Nietlickie. Analogiczne zapisy zawarte są w załączniku nr 7. Ujęto w nim również wskazania do koncepcji rewitalizacji i rozbudowy drogi wodnej między Wielkimi Jeziorami Mazurskimi a Kanalem Augustowskim na obszarze województw podlaskiego i warmińsko-mazurskiego. Proszę usunąć – zgodnie z art. 28 ust. 10 pkt PZO formułuje wskazania do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, planach zagospodarowania przestrzennego województw.*
Uwagę uwzględniono. Wskazane zapisy zostały usunięte. Informacje o odstąpieniu od budowy drogi wodnej między bagnem Nietlice a wsią Cierpięty ze względu na bardzo wysokie ryzyko niekorzystnych zmian stosunków wodnych i nasilenia różnych przejawów antropopresji w sąsiedztwie terenów o kluczowym znaczeniu dla walorów przyrodniczych obszaru Natura 2000 i rezerwatu przyrody Bagno Nietlickie zawarto w uzasadnieniu zarządzenia.
5. *Mapa w załączniku 2 nie ma wartości informacyjnej. Stanowi właściwie szkic położenia działek ewidencyjnych i w tym kształcie uniemożliwia zlokalizowanie obszaru w przestrzeni.*
Uwagę uwzględniono. Mapę ewidencyjną zastąpiono mapą topograficzną z granicami obszaru.
6. *Wg współrzędnych granica obszaru jest zmieniona w stosunku do wskazanej w rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie obszarów płaskich.*
Uwagę uwzględniono. Punkty zatamania granicy zostały ponownie wyeksportowane, poprawiono dane w załączniku nr 1.
7. *Proszę poprawić określenie układu współrzędnych w załączniku nr 2 i w uzasadnieniu.*
Uwagę uwzględniono. Zmieniono „Państwowy Układ Współrzędnych Geodezyjnych” na „układ współrzędnych płaskich prostokątnych”.

8. Uwaga dotycząca nie ujęcia w projekcie zarządzenia przedmiotów ochrony wskazanych w Standardowym Formularzu Danych dla obszaru Natura 2000 Bagna Nietlickie: kropałki, wodnika, derkacza oraz wodniczki.
Uwagę uwzględniono. Dodano wskazane przedmioty ochrony.

9. Uwaga dotycząca załącznika nr 3 – zagrożenia. Czy płoszenie żurawi (szczególnie zapobiegające stratom w uprawach) – w sytuacji gdy liczebność gatunku stale wzrasta – można uznać za istotne zagrożenie istniejące?

Wyjaśnienie. Ponieważ w granicach obszaru Bagna Nietlickie i jego otoczeniu żurawie pojawiają się bardzo licznie, bywają narażone na płoszenie przez właścicieli gruntów, którzy obawiają się strat w uprawach. Jest to zagrożenie istniejące.

10. Cele wskazane w załączniku nr 4 należy uprościć i doprecyzować, np. poprzez wskazanie, co znaczy „wysoka jakość siedlisk” (parametry?), „korzystne warunki siedliskowe”. W przypadku rybitwy wskazane jest uproszczenie zapisu – np. zamiast „stworzenie warunków do zachowania średnio licznej kolonii...” wystarczy wskazać „zachowanie dotychczasowego charakteru siedlisk legowisk gąsienki”, a cietrzewia – np. „poprawa jakości siedlisk w zakresie xyz...(ewentualnie do poziomu abc)”.

Uwagę uwzględniono. Zmieniono i doprecyzowano cele działań ochronnych.

11. Uwaga do załącznika nr 5 – działania ochronne. Proszę wskazać termin realizacji działań.
Uwagę uwzględniono. Do każdego działania ochronnego dodano termin jego realizacji.

12. W przypadku działania A2 wskazanie jako podmiotu odpowiedzialnego ZMIUW, spółki wodne czy prywatnych właścicieli nakłada na ww. podmioty obowiązki pozostające poza ich kompetencjami. Wydaje się, że należy dopisać „na podstawie porozumienia / umowy / etc. z RDOŚ”.

Uwagę uwzględniono. Jako podmiot odpowiedzialny wskazano „RDOŚ Olsztyn na podstawie porozumienia z ZMIUW Olsztyn, właściwymi spółkami wodnymi oraz właścicielami i użytkownikami gruntów”.

13. Uwaga do działania A3. Czy zakres „regularnej konserwacji systemu melioracji” powinien zawierać np. monitoring działalności bobrów? Niejasne jest, dlaczego w tym wypadku użyto formuły „we współpracy z RDOŚ” skoro konserwacja systemu melioracji znajduje się w zakresie obowiązków wskazanych w tym punkcie podmiotów.

Uwagę uwzględniono. Element dotyczący monitoringu działalności bobrów przeniesiono do nowo dodanego załącznika nr 7 określającego działania w zakresie monitoringu. Zwrót „we współpracy z RDOŚ” zastąpiono zwrotem „w porozumieniu z RDOŚ” w celu podkreślenia, że czynności te będą wymagały uzyskania uzgodnienia lub zezwolenia RDOŚ na podstawie przepisów odrębnych.

14. Uwaga do działania A4. Organizacja pozarządowa nie może być podmiotem odpowiedzialnym za wykonanie działania. Odpowiedzialnym jest RDOŚ, który może sędować wykonanie działania na np. organizację pozarządową, jednostkę naukową etc.

Uwagę uwzględniono. Usunięto zapis o organizacji pozarządowych. Jako podmiot odpowiedzialny wskazano „RDOŚ Olsztyn na podstawie porozumienia z właściwymi i użytkownikami gruntów”.

15. Uwaga do działania A5. Na jakiej podstawie gmina będzie podmiotem odpowiedzialnym za badawę wiedzy widokowej?

Uwagę uwzględniono. Jako podmiot odpowiedzialny za działanie wskazano „RDOŚ Olsztyn na podstawie porozumienia z właściwymi i użytkownikami gruntów”.

16. Uwaga do działania A6. Na jakiej podstawie koło łowieckie będzie wdrażać redukcję drapieżników?

Uwagę uwzględniono. Jako podmiot odpowiedzialny za działanie wskazano „RDOŚ Olsztyn na podstawie porozumienia z właściwymi kołami łowieckimi”.

17. Uwaga do działania A7. Działanie niezrozumiałe. W jaki sposób całość bądź „znaczna część” środków z dzierzawy gruntów Skarbu Państwa miałaby być przekazywana na ochronę czynną) oraz możliwość uczestniczenia podmiotów prowadzących gospodarkę np. rolną (czyli dzierzawców) w „opracowaniu i wdrażaniu” tego mechanizmu...? W obecnym kształcie działanie do usunięcia.

Uwagę uwzględniono. Działanie zostało usunięte.

18. Uwaga do działania A9. Działanie niezrozumiałe, podobnie sposób wskazania podmiotów odpowiedzialnych.

Uwagę uwzględniono. Po przeanalizowaniu uwagi działanie usunięto.

19. Uwaga do działania A11. Jeżeli działanie to wykracza poza okres objęty PZO, to czy powinno być wskazywane w tym miejscu? Jeżeli jednak np. etapem reintrodukcji byłoby zasadnione przez siedlisk, to biorąc pod uwagę cele (poprawa jakości siedlisk) byłoby uzasadnione.

Uwagę uwzględniono. Usunięto część zapisu, mówiącą że program reintrodukcji będzie wykraczał poza ramy czasowe planu zadań ochronnych.

20. Brak podziału działań na gruntach rolnych na obligatoryjne i fakultatywne.

Uwagę uwzględniono. Wprowadzono podział działań na obligatoryjne i fakultatywne.

21. Brak podstawy prawnej obligującej właścicieli gruntów do realizacji działania Bf2.

Uwagę uwzględniono. Działanie zostało usunięte.

22. Brak monitoringu stanu zachowania przedmiotów ochrony.

Uwagę uwzględniono. Dodano nowy załącznik nr 7, opisujący działania z zakresu monitoringu przedmiotów ochrony.

23. Zakaz lokalizacji elektrowni wiatrowych powinien wynikać z przeprowadzonej oceny oddziaływania inwestycji na środowisko. Może raczej wskazać obszar, w którym realizacja inwestycji wiatrowych może negatywnie oddziaływać na przedmioty ochrony. Skąd wiadomo, że wszędzie wokół osi (i dlaczego akurat 10 km?) postawienie wiatraków spowoduje znaczący negatywny wpływ, skoro prace prowadzono w obrębie osi?

Uwagę odrzucono. Dokumenty planistyczne dotyczące zagospodarowania przestrzennego, a tym samym i wskazania do takich dokumentów, są zbioremi ustaleń dotyczących sposobu użytkowania przestrzeni; powstającymi w wyniku analizy różnych uwarunkowań i potrzeb, zidentyfikowanych nie tylko na podstawie ocen oddziaływania na środowisko.

Wskazanie terenu w odległości do 10 km od granic obszaru Natura 2000 Bagna Nietlickie do wykluczenia z lokalizacji elektrowni wiatrowych wynika z konieczności ochrony najbliższego sąsiedztwa obszaru, na którym znajduje się zlotowisko żurawi, w tym terenów, na których żerują w dzień ptaki nocujące na Nietlicach oraz nad którymi ptaki dolatują i odlatują ze zlotowiska. W 2008 r. maksymalną liczebność żurawi na noclegowisku w osi oszacowano na ok. 8,5 tys., podczas gdy w latach wcześniejszych odnotowywano liczebność nawet do 10 tys. ptaków. Jest to największe noclegowisko żurawi w województwie warmińsko-mazurskim i drugie po Dolnej Odrze noclegowisko tego gatunku w Polsce. Ponadto ptaki z tego terenu przemieszczają się na mniejsze zlotowiska na Łąkach Stawińskich (10 km w kierunku północno-wschodnim), a także na Łąkach „Łajty” (5 km w kierunku zachodnim), tworzących w ten sposób jeden system noclegowisk.

Intensywność zderzeń jest pochodną dwóch czynników: łącznej liczby ptaków eksponowanych na ryzyko kolizji oraz występowania i lokalnej liczebności gatunków ptaków o podwyższonej podatności na zderzenia z siłowniami. Żuraw, ze względu na rozmiary, należy do gatunków o podwyższonej kolizyjności (Chylarecki P. i in. 2011. Wytyczne dotyczące oceny oddziaływania elektrowni wiatrowych na ptaki. Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, Warszawa – Projekt). Budowa farm wiatrowych we wskazanej strefie oznaczałaby, że tysiące ptaków byłoby narazonych na ryzyko zderzenia.

Zapis został przedstawiony podczas prac ZLW i został zaakceptowany. Powyższe informacje zostały również dodane do uzasadnienia zarządzenia.

Wniesione uwagi i wnioski zostały uwzględnione w treści projektu zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie w sposób powyżej wskazany, a ich wykaz oraz sposób ich rozstrzygnięcia zawarty został także w dokumentacji planów zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bagna Nietlickie PLB280001.

REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
w Olsztynie

Z up. Agneta Moederers
Naczelnik Wydziału
Oceny Oddziaływania na Środowisko